

AİLEDE EĞİTİM ve “Anne,Baba Olmak”

Ailede Çocuğun Yeri

Önce konuya ” **Aile**” kavramından başlamak istiyorum. Sosyolojide “ toplumun en küçük birimi ailedir.” diye tanımlanır.

Anne, baba ve çocuklardan oluşan bir kuruluştur. Yasalarla saptanan görevleri yanında geleneklerle belirlenen birçok işlevi vardır.

Aile içinde bulunduğu toplumun bir birimi olarak, o toplumun özelliklerini taşır. Yani, aile toplumun değer yargılarını, gelenek, göreneklerini, beğenilerini, inançlarını, önyargılarını, kısacası kültürünü yansıtır.

Bunun yanısıra her ailenin bir iç yapısı ve kendine özgü yazısız kuralları ve bir işleyişi vardır.

Görevleri yönünden aileye üç değişik açıdan bakabiliriz:

- 1) Aile herşeyden önce, eşlerin duygusal ve cinsel gereksinimlerini karşılayan yasal bir birliktir.
- 2) Aile, ortak amaçları, çıkarları, inançları ve kuralları olan bir insan grubudur.
- 3) Aile, çocukların beslenip bakıldığı ve eğitildiği sıcak, güvenilir bir yuvadır.

Yetişkinlerin duygusal ve cinsel gereksinimleri aile dışında da bir ölçüde karşılanabilir.

Ancak ailenin sonuncu görevi, yani çocukların bakımı, eğitimi ve yetiştirilmesi, tartışmasız olarak en iyi biçimde aile yuvasında gerçekleşir. Bu nedenle, **aile toplumun en etkili bir eğitim kurumudur.**

Çocuğun kişiliğinin temelleri aile ortamında atılır. Çocuğun toplumun değer yargılarına ve niteliklerine uygun bir insan olarak yetişmesi öncelikle aile içinde sağlanır. Yani, bir toplumun kültürünün kuşaktan kuşağa aktarılması, önce ailede başlar; Anaokulunda, Okulda ve çevrede devam eder.

Aile, çocuğun beslenme, bakılma, korunma, sevilme ve eğitime gereksinimlerini sağlar.

Ailede, anne ve baba çocuğu severek, özenli bir bakım vererek, ona güven ortamı sağlar, çocuğun sağlıklı büyümesini güven altına alır, yeteneklerinin gelişmesine yardım eder. Ona özgürce oynayabileceği, etrafını keşfedebileceği ve yeni denemelere girişip öğrenebileceği bir ortam hazırlar. Çocuğun güç durumlarında hep yanında olur ve ona destek verir.

Gerektiğinde, çocuğu denetleyerek, sınırlar koyarak, kurallara uymasını sağlar.

Anne ve baba kız ve erkek çocuklarına, kendi davranışlarıyla örnek olarak, onların hem kişiliklerinin gelişmesine, hem de kendi cinsel kimliklerini bulmalarına yardımcı olur.

Aile, insan ilişkilerinin sahnelendiği bir tiyatro sahnesi gibidir. Çocuk bu sahnede, insan ilişkilerini, tüm karmaşık yönleriyle gözlemler ve yaşar.

Çocuk insan ilişkilerini belirleyen anlaşma, **uzlaşma, bağlılık, paylaşım, işbirliği ve dayanışma** gibi olumlu nitelikleri ailede kazanır. Bunların yanısıra, **anlaşmazlık, çekişme, çatışma, yalan söyleme** gibi olumsuz durumlarda takınacağı olumsuz tavırları da ailede öğrenir.

Çocuk, özellikle okul öncesi çağda, anne, babasının yoğun etkisi altındadır. Onların olumlu ve olumsuz özellik ve davranışlarını, özdeşim (onlara benzeme) yoluyla içine sindirir. Ancak çocuk hep alıcı olmaz, onun doğuştan gelen yapısı ve özellikleri de vardır. Anne, baba onun bu doğuştan gelen bazı özelliklerini tanır ve onun tutumlarına yön verir.